

คำหมายอากาศเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูหนาว

ระหว่างเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2568 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สภาวะอากาศทั่วไป

บริเวณประเทศไทยตอนบน จะเริ่มต้นฤดูหนาวประมาณปลายเดือนตุลาคม 2568 ซึ่งจะช้ากว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 2 สัปดาห์ และจะสิ้นสุดประมาณปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2569 อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยตอนบนประมาณ 21 °ซ. ซึ่งจะสูงกว่าค่าปกติประมาณ 1 °ซ. (ค่าปกติ 19.9 °ซ.) และจะมีอากาศหนาวเย็นน้อยกว่าปีที่ผ่านมา (อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยปีที่ผ่านมา 20.7 °ซ.) สำหรับอุณหภูมิต่ำที่สุดประมาณ 7 – 8 °ซ. ส่วนมากจะอยู่ตอนบนของทั้งภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนอุณหภูมิต่ำที่สุดบริเวณกรุงเทพมหานคร 18 – 20 °ซ. และปริมณฑล 16 – 18 °ซ. ช่วงเวลาที่มีอากาศหนาวเย็นที่สุด ประมาณกลางเดือนธันวาคม 2568 ถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2569 สำหรับยอดดอยและยอดภู รวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด และมีน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง ส่วนภาคใต้ จะมีอากาศเย็นบางแห่งในบางช่วงส่วนมากตอนบนของภาค แต่ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไป โดยเฉพาะทางฝั่งตะวันออกในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง ซึ่งจะทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากรวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในหลายพื้นที่ สำหรับคลื่นลมในทะเลอ่าวไทยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ ในบางช่วงมีคลื่นสูง 2 - 3 เมตร ส่วนทะเลอันดามันมีคลื่นสูง 1 - 2 เมตร

เดือนพฤศจิกายนและธันวาคม จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำ และมีโอกาสสูงที่จะพัฒนาตัวเป็นพายุหมุนเขตร้อนแล้วเคลื่อนตัวเข้ามาใกล้หรือเคลื่อนผ่านอ่าวไทยและภาคใต้ ซึ่งจะทำให้บริเวณดังกล่าวมีฝนตกชุกหนาแน่นรวมทั้งคลื่นลมจะมีกำลังแรง และอาจมีคลื่นพายุซัดฝั่ง ความสูงของคลื่นประมาณ 4 - 5 เมตร

คำหมายลักษณะอากาศ

ประเทศไทยตอนบน (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก)

ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนธันวาคม ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไปกับมีอากาศหนาวบางแห่งในบางวันทางตอนบนของภาค ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออกจะมีอากาศเย็นบางแห่งทางตอนบนของภาค โดยจะมีฝนเล็กน้อยร้อยละ 10 - 20 ของพื้นที่ และอาจลมกระโชกแรงบางแห่งในบางวัน เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนมีกำลังอ่อนถึงปานกลางจะแผ่ลงมาปกคลุมภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นระยะๆ ประกอบกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดปกคลุมประเทศไทย อนึ่ง ตั้งแต่กลางเดือนธันวาคมจนถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ จะมีอากาศหนาวเย็นมากขึ้น โดยบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีอากาศหนาวเย็นเกือบทั่วไปและมีอากาศหนาวจัดบริเวณตอนบนของภาค สำหรับบริเวณยอดดอย ยอดภู รวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด กับมีน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้ในบางช่วง ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออกจะมีอากาศหนาวเย็นเกือบทั่วไป ส่วนมากทางตอนบนของภาค ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนยังคงแผ่เสริมลงมาปกคลุมประเทศไทย โดยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง ประกอบกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือยังคงพัดปกคลุมประเทศไทย และมีกำลังแรงเป็นระยะๆ จากนั้น ลักษณะอากาศอากาศจะ

แปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้น และเริ่มมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน กับมีหมอกหนาในหลายพื้นที่ ส่วนบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนจะมีกำลังอ่อนลง

ภาคใต้

ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคมถึงต้นเดือนมกราคม มีฝนตกชุกหนาแน่น โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป ซึ่งจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 60 - 80 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่งซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งในบางแห่ง สำหรับคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ ในบางช่วงจะมีคลื่นสูง 2 - 4 เมตร ส่วนทะเลอันดามันจะมีคลื่นสูง 1 - 2 เมตร เนื่องจากมีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้ และมีกำลังแรงเป็นระยะๆ โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ประกอบกับในบางช่วงจะมีร่องมรสุมพาดผ่านภาคใต้ นอกจากนี้ ในบางช่วงมักจะมีย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงหรือพายุหมุนเขตร้อน เคลื่อนตัวเข้ามาใกล้หรือเคลื่อนผ่านภาคใต้ จากนั้นจนถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ ฝนจะลดลง เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้มีกำลังอ่อนลง และเริ่มเปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมแทน

รายละเอียดตามภาคต่างๆ

ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนธันวาคม จะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไป กับมีอากาศหนาวบางแห่งในบางวันทางตอนบนของภาค และมีหมอกในตอนเช้า โดยจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 10 - 20 ของพื้นที่ และอาจมีลมกระโชกแรงบางแห่งในบางวัน

ตั้งแต่กลางเดือนธันวาคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็นมากขึ้น โดยมีอากาศหนาวเย็นเกือบทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณตอนของภาค สำหรับบริเวณยอดดอย ยอดภู รวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด และเกิดน้ำค้างแข็งขึ้นได้ในบางช่วง จากนั้น ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้นและมีฝนบางแห่งในบางวัน กับมีหมอกหนาในหลายพื้นที่ โดยยังคงมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า และจะมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน

ภาคกลางและภาคตะวันออก

ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนธันวาคม จะมีอากาศเย็นบางแห่งในบางวันทางตอนบนของภาค กับมีหมอกในตอนเช้า โดยจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 10 - 20 ของพื้นที่ และอาจมีลมกระโชกแรงบางแห่งในบางวัน

ตั้งแต่กลางเดือนธันวาคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ จะมีอากาศหนาวเย็นเกือบทั่วไป โดยเฉพาะตอนบนของภาคและบริเวณเทือกเขา กับจะมีหมอกหนาหลายพื้นที่ในบางช่วง จากนั้น ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้น และมีฝนบางแห่งในบางวัน โดยมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน กับมีหมอกหนาหลายพื้นที่ แต่สำหรับทางตอนบนของภาคและบริเวณเทือกเขายังคงมีอากาศเย็นในตอนเช้า

ภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ฝั่งอ่าวไทย)

ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคมถึงต้นเดือนมกราคม จะมีฝนตกชุกหนาแน่นตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป โดยจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 60 - 80 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่ และฝนหนักมากในบางแห่ง ซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งในบางแห่ง ส่วนคลื่นลมจะมีกำลังแรง โดยมีคลื่นสูง 2 - 4

เมตร ในบางช่วง จากนั้น ฝนจะลดลง เว้นแต่ทางตอนล่างของภาค ยังคงมีฝนร้อยละ 30 – 40 ของพื้นที่ กับมีฝนหนักบางแห่งในบางวัน

ภาคใต้ฝั่งตะวันตก (ฝั่งทะเลอันดามัน)

ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคมถึงต้นเดือนมกราคม จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 30 – 40 ของพื้นที่ กับมีฝนหนักบางแห่ง สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันจะมีคลื่นสูง 1 – 2 เมตร จากนั้น ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง โดยมีฝนร้อยละ 10 – 20 ของพื้นที่

คาดหมายอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย(องศาเซลเซียส)ตามภาคต่างๆช่วงฤดูหนาวปี พ.ศ.2566

ภาค	พฤศจิกายน 2566	ธันวาคม 2566	มกราคม 2567	1-15 กุมภาพันธ์ 67	16-29 กุมภาพันธ์ 67
เหนือ	ตอนบน20-22°ซ. ตอนล่าง22-24°ซ.	ตอนบน17-19°ซ. ตอนล่าง19-21°ซ	ตอนบน 15-17 ตอนล่าง 17-21	ตอนบน17-19°ซ. ตอนล่าง19-21°ซ.	ตอนบน19-21°ซ. ตอนล่าง21-23°ซ.
ตะวันออก/เหนือ	ตอนบน 20-22 ตอนล่าง 22-24	ตอนบน 17-19 ตอนล่าง 19-21	ตอนบน 16-18 ตอนล่าง 18-20	ตอนบน 17-19 ตอนล่าง 20-22	ตอนบน 19-21 ตอนล่าง 22-24
กลาง	21-23	21-23	19-21	21-23	23-25
ตะวันออก	22-24	21-23	20-22	21-23	24-26
ใต้ฝั่งตะวันออก	23-25	23-25	21-23	22-24	23-25
ใต้ฝั่งตะวันตก	23-25	23-25	22-24	23-25	23-25

หมายเหตุ

เกณฑ์อุณหภูมิ

อากาศเย็น

อากาศหนาว

อากาศหนาวจัด

อุณหภูมิ

16.0 - 22.9 °ซ.

8.0 - 15.9 °ซ.

ต่ำกว่า 8.0 °ซ.

คาดหมายปริมาณฝน(มิลลิเมตร)และการกระจายของฝน(%ของพื้นที่) ช่วงฤดูหนาวปี พ.ศ.2566

ภาค	พฤศจิกายน 2566	ธันวาคม 2566	มกราคม 2567	1-15 กุมภาพันธ์ 67	16-29 กุมภาพันธ์ 67
เหนือ	10-20%	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง
ตะวันออก/เหนือ	10-20%	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง
กลาง	10-20%	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง
ตะวันออก	20%	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	10%
ใต้ฝั่งตะวันออก	ฝนฟ้าคะนอง 60-80% ฝนหนักถึงหนักมาก ตั้ง แต่จ.ชุมพรลงไป	ฝนฟ้าคะนอง 60-80% ฝนหนักถึงหนักมากตั้งแต่ จ.สุราษฎร์ธานีลงไป	30-40% ฝนหนักบางแห่ง ตอนล่างของภาค	10-20% ตอนล่างของภาค	10-20% ตอนล่างของภาค
ใต้ฝั่งตะวันตก	ฝนฟ้าคะนอง 40-60% ฝนตกหนักบางแห่ง	ฝน 10-20%	10 - 20%	10%	10%

หมายเหตุ

เกณฑ์ปริมาณฝน

ฝนเล็กน้อย

ฝนปานกลาง

ฝนหนัก

ฝนหนักมาก

ปริมาณฝน (มม.)

0.1-10.0

10.1-35.0

35.1- 90.0

> 90.0

ข้อควรระวัง

1. เดือนตุลาคม บริเวณภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้ตอนบนจะยังคงมีฝนตกต่อเนื่อง ประกอบกับจะมีน้ำเหนือไหลบ่าลงมา และในช่วงจะมีน้ำทะเลหนุนสูง ซึ่งส่งผลให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำล้นตลิ่งได้ในบางพื้นที่

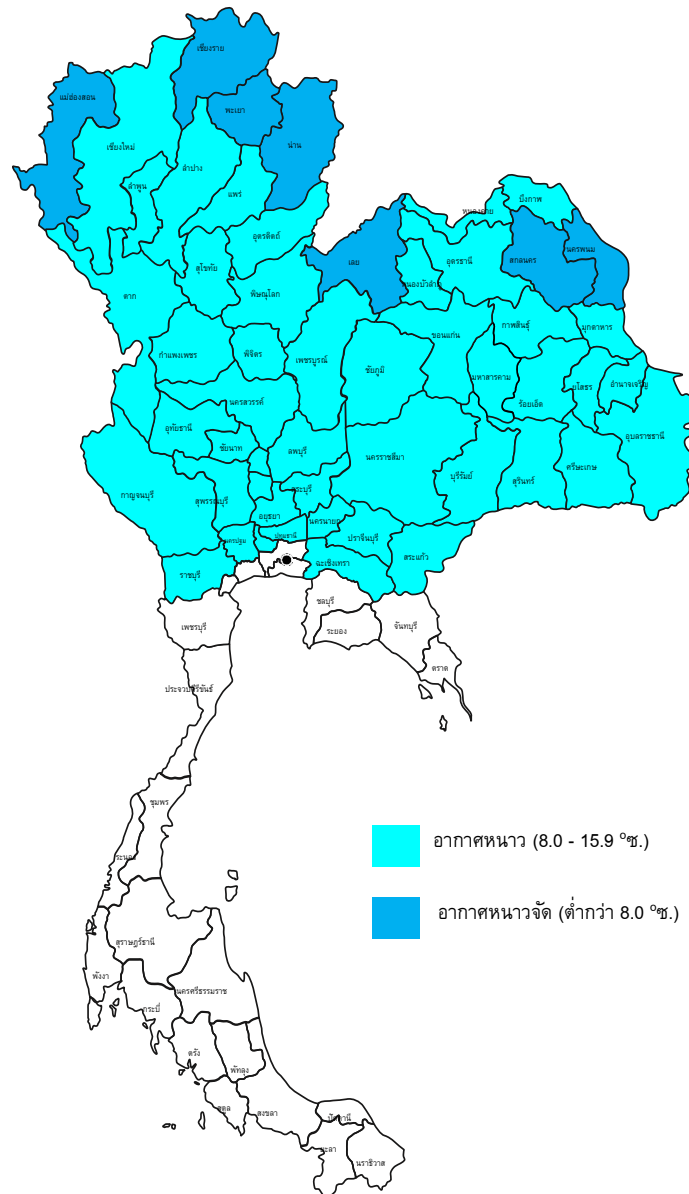
2. เดือนธันวาคมและมกราคม บริเวณยอดดอยและยอดภู่มักจะเกิดน้ำค้างแข็งขึ้นได้ กับจะมีหมอกหนาเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นผู้ใช้รถใช้ถนนควรเพิ่มความระมัดระวังเพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

3. เดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ อาจมีคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนตัวจากประเทศเมียนมาผ่านประเทศไทยตอนบน ซึ่งจะทำให้ช่วงดังกล่าวเกิดฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และอาจมีลูกเห็บตกได้ในบางพื้นที่

4. เดือนพฤศจิกายนและธันวาคม มักมีหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรง ซึ่งมีโอกาสสูงที่จะพัฒนาเป็นพายุหมุนเขตร้อนและเคลื่อนเข้ามาใกล้หรือเคลื่อนผ่านบริเวณอ่าวไทยและภาคใต้ ส่งผลให้พื้นที่ดังกล่าวมีฝนตกชุกหนาแน่นกับมีฝนตกหนักถึงหนักมาก รวมทั้งคลื่นลมจะมีกำลังแรงและอาจเกิดคลื่นพายุซัดฝั่ง โดยมีความสูงของคลื่นประมาณ 4 – 5 เมตร

เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยติดตามข่าว พยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยาจากกรมอุตุนิยมวิทยา อย่างใกล้ชิด

บริเวณที่มีโอกาสเกิดอากาศหนาวในบางวัน
โดยเฉพาะช่วงเดือนธันวาคม 2568 – มกราคม 2569

- หมายเหตุ : 1. เป็นการคาดหมายระยะนาน ควรติดตามการพยากรณ์อากาศประจำวันด้วย
2. อากาศหนาว ไม่รวมบริเวณยอดดอย ยอดภู รวมทั้งบริเวณเทือกเขา

ที่มา: ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อการเกษตรในช่วงฤดูหนาว

บริเวณประเทศไทยตอนบนในระยะต้นฤดูหนาวสภาพอากาศจะแปรปรวน เกษตรกรควรรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย สำหรับความชื้นในดินยังคงมีอยู่เนื่องจากเพิ่งผ่านฤดูฝนมาไม่นาน หากเกษตรกรต้องการปลูกพืชในระยะนี้สามารถทำได้ แต่ควรมีน้ำสำรองให้แก่พืชในระยะเจริญเติบโต โดยเฉพาะในช่วงผลิดอกออกผลเป็นช่วงที่พืชต้องการน้ำมากกว่าช่วงอื่นๆ ถ้าพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ หากขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้ต้นพืชตายสูญเสียผลผลิตโดยสิ้นเชิง สำหรับในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมในระยะแรกกับจะมีฝนฟ้าคะนอง เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการอยู่กลางแจ้งขณะฟ้าคะนอง ต่อจากนั้นอุณหภูมิจะลดลง โดยภาคเหนือตอนบนจะมีอากาศหนาวเย็นต่อเนื่องและยาวนานกว่าบริเวณอื่นๆ ส่วนบริเวณเพื่ออกเขา ยอดดอย และยอดภูจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด เกษตรกรควรให้ความอบอุ่นแก่ตนเองอย่างเพียงพอ รวมทั้งดูแลสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย โดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินหายใจ อนึ่ง ในฤดูหนาวจะมีแดดจัด เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการอยู่กลางแจ้งเป็นเวลานาน หากมีความจำเป็นต้องทำงานในที่โล่งควรสวมเสื้อผ้าให้มิดชิดเพื่อป้องกันผิวไหม้เกรียมและดื่มน้ำบ่อยๆ เพื่อป้องกันร่างกายขาดน้ำ สำหรับปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เกษตรกรควรวางแผนการใช้น้ำที่เก็บกักไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางการเกษตรในช่วงแล้ง ส่วนสภาพอากาศที่แห้งประกอบกับบางช่วงอาจมีลมแรง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัยและไฟฟ้า โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่เพาะปลูก และหลีกเลี่ยงการจุดไฟหากมีความจำเป็นต้องติดไฟเพื่อใช้งานควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเสร็จภารกิจ เพื่อป้องกันไฟลุกลามจนกลายเป็นอัคคีภัย รวมทั้งไม่ควรเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ พางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เนื่องจากในช่วงฤดูหนาวอากาศจะจืด ควันไฟจะลอยขึ้นไปในชั้นบรรยากาศได้ยากแต่จะแผ่ปกคลุมบริเวณข้างเคียงทำให้ทัศนวิสัยลดลง โดยเฉพาะบริเวณถนนหนทาง ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนได้ง่ายและควันไฟอาจยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพ สำหรับพื้นที่การเกษตรที่อยู่นอกเขตชลประทาน เกษตรกรควรเลือกปลูกพืชที่อายุการเก็บเกี่ยวสั้นและใช้น้ำน้อย เพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำของพืช ส่วนในบางช่วงโดยเฉพาะบริเวณเพื่ออกเขาและยอดเขา อาจมีน้ำค้างแข็ง เกษตรกรควรป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับพืชผลทางการเกษตร โดยหลีกเลี่ยงการให้น้ำพืชในช่วงเย็นอย่างเต็มที่ เพราะเมื่อเกิดสภาวะน้ำค้างแข็งจะทำให้ท่อลำเลียงน้ำของพืชเสียหาย นอกจากนี้ควรคลุมดินด้วยวัสดุสีก่อน เพื่อรักษาอุณหภูมิดินและรักษาความชื้นภายในดิน

สำหรับภาคใต้ในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุมดังกล่าว จะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประกอบกับร่องความกดอากาศต่ำได้เคลื่อนลงมาพาดผ่านภาคใต้ ทำให้ภาคใต้มีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยชุดลอกคูคลองและดูแลทางระบายน้ำอย่าให้ตันเขินติดขัด ตลอดจนชุดลอกสันดอนปากแม่น้ำให้น้ำสามารถไหลออกทะเลได้สะดวก เพื่อป้องกันน้ำเอ่อล้นท่วมพื้นที่เพาะปลูก อาคารบ้านเรือน และโรงเก็บพืชผลทางการเกษตร นอกจากนี้ควรจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ยังชีพ เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง และยารักษาโรค เป็นต้น ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ 2-3 วันหากการคมนาคมถูกตัดขาด อนึ่ง ในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น เกษตรกรที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งควรระวังและป้องกันความเสียหายจากคลื่นลมแรงพัดเข้าหาฝั่ง ส่วนชาวเรือและชาวประมงควรเพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือ และในช่วงที่ทะเลมีคลื่นจัด เรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง โดยติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงและสัตว์น้ำในช่วงฤดูหนาว

บริเวณประเทศไทยตอนบน ในช่วงต้นฤดูหนาวสภาพอากาศจะแปรปรวน ผู้ที่เลี้ยงสัตว์ควรควบคุมอุณหภูมิภายในโรงเรือนอย่าให้เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เพื่อป้องกันสัตว์เลี้ยงปรับตัวไม่ทัน อ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย และควรหมั่นสังเกตสัตว์เลี้ยง หากพบตัวที่เป็นโรคควรรีบแยกออกจากกลุ่มและทำการรักษา เพื่อไม่ให้เชื้อโรคแพร่ไปยังตัวอื่นๆ นอกจากนี้เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์ที่ป่วยและสารคัดหลั่งจากสัตว์โดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัสควรสวมถุงมืออย่างทุกครั้ง รวมทั้งสวมชุดป้องกันเชื้อโรคให้มิดชิด สำหรับในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมหรือคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนผ่าน ในระยะแรกจะมีฝนฟ้าคะนอง เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่โล่งแจ้งขณะฝนฟ้าคะนอง ต่อจากนั้นอุณหภูมิจะลดลงและอาจมีลมแรง เกษตรกรควรทำแผงกำบังลมหนาวให้กับสัตว์เลี้ยง เพื่อป้องกันลมโกรกโรงเรือน โดยเฉพาะสัตว์ที่ยังเล็กควรเพิ่มอุณหภูมิภายในโรงเรือนเพื่อป้องกันสัตว์หนาวเย็น รวมทั้งไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่กลางแจ้งในตอนกลางคืน เพราะอาจทำให้สัตว์ที่ไม่แข็งแรงตายได้ ส่วนภาคใต้ในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง และร่องความกดอากาศต่ำพัดผ่านทำให้ภาคใต้ฝั่งตะวันออกมีฝนตกชุกกับมีฝนตกหนักถึงหนักมาก ซึ่งอาจทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลากและน้ำล้นตลิ่ง เกษตรกรควรอพยพสัตว์เลี้ยงไปไว้ในพื้นที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง พร้อมทั้งจัดเตรียมอาหารสัตว์และระบบส่องสว่างยามค่ำคืนเอาไว้ให้พร้อมใช้งาน รวมทั้งไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่ชื้นแฉะเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้สัตว์เลี้ยงอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย

สำหรับผู้เลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณประเทศไทยตอนบน ในช่วงที่อุณหภูมิลดลง เกษตรกรควรลดปริมาณอาหารเนื่องจากอุณหภูมิที่ต่ำจะทำให้สัตว์น้ำกินอาหารได้น้อย อาหารที่เหลือจะทำให้เน่าเสีย ส่งผลให้สัตว์น้ำอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย สำหรับในช่วงฤดูหนาว สัตว์น้ำจะกินอาหารได้น้อยทำให้เจริญเติบโตช้า ดังนั้นเกษตรกรควรให้อาหารในช่วงสาย หรือในช่วงที่อุณหภูมิสูงขึ้น จะทำให้สัตว์น้ำกินอาหารได้มากขึ้น ส่งผลให้สัตว์น้ำเจริญเติบโตได้ดีขึ้น สำหรับในบางช่วงอาจมีฝนฟ้าคะนอง เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้ฝนที่ตกบนดินไหลลงบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำโดยตรง เพราะจะทำให้สภาพน้ำเปลี่ยน สัตว์น้ำปรับตัวไม่ทันอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย แต่ควรเก็บน้ำในบ่อพักก่อนปล่อยลงสู่บ่อเลี้ยง และหลังจากฝนตก เกษตรกรควรเปิดเครื่องตีน้ำเพื่อป้องกันน้ำในระดับบนและน้ำในระดับที่ลึกลงไปแยกชั้น และการเปิดเครื่องตีน้ำจะเป็นการเพิ่มออกซิเจนให้กับน้ำ ส่วนในฤดูหนาวปริมาณน้ำระเหยจะมีมาก ทำให้สภาพน้ำเปลี่ยน เกษตรกรควรดูแลสภาพน้ำให้เหมาะสมกับชนิดของสัตว์น้ำที่เลี้ยง หากสภาพน้ำไม่เหมาะสมอาจทำให้สัตว์น้ำชงักการเจริญเติบโต รวมทั้งควรดูแลปริมาณน้ำให้สมดุลกับจำนวนสัตว์น้ำที่เลี้ยงหากปริมาณน้ำมีน้อยจะทำให้สัตว์น้ำอยู่อย่างแออัด ส่งผลให้อ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย สำหรับภาคใต้ในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น ผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งควรระวังและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หากสัตว์น้ำที่เลี้ยงโตได้ขนาดควรทยอยกับขายไปก่อนบางส่วน เพื่อลดอัตราเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และในช่วงที่มีฝนตกหนักถึงหนักมากทำให้น้ำจืดไหลลงทะเลมากส่งผลให้สภาพน้ำเปลี่ยนอาจส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำที่เลี้ยงบริเวณชายฝั่งได้ เกษตรกรควรระวังและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น โดยควรติดตามพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตรและประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด และหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสภาวะอากาศสามารถติดต่อสอบถามได้จากกรมอุตุนิยมวิทยา

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อไม้ผลในช่วงฤดูหนาว

บริเวณประเทศไทยตอนบนในช่วงฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เกษตรกรควรวางแผนการใช้น้ำที่เก็บกักไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางด้านการเกษตรในช่วงแล้ง(ฤดูหนาวและฤดูร้อน) สำหรับในระยะต้นฤดูหนาว เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอนในไม้ผล ซึ่งจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืช เช่น ใบอ่อน ยอดอ่อน และผลอ่อน เป็นต้น ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต การผลิดอกออกผลลดลง อนึ่ง ในฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้ง เกษตรกรควรระวังการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรมผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ ซึ่งหากพืชอยู่ในระยะแตกตาดอก การระบาดของศัตรูพืชดังกล่าวจะทำให้ตาดอกเหี่ยวแห้ง การติดผลลดลง หากระบาดในระยะผลอ่อน จะทำให้ผลผลิตด้อยคุณภาพได้ ส่วนไม้ผลที่ออกดอกในช่วงฤดูหนาว เช่น ลำไยและลิ้นจี่ เป็นต้น เกษตรกรควรกำจัดวัชพืชในสวนและบริเวณโคนต้นพืชให้โล่งเตียน เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากไม้ผลที่ปลูก รวมทั้งไม่ให้เป็นที่อาศัยหลบซ่อนของโรคและศัตรูพืช และการกำจัดวัชพืชบริเวณโคนต้นพืชให้โล่งเตียนทำให้ดินบริเวณโคนต้นแห้ง เมื่ออุณหภูมิต่ำสุดลดลงและมีความยาวนานเพียงพอที่จะกระตุ้นให้พืชแตกตาดอกได้ดี สำหรับในระยะที่พืชเตรียมแตกตาดอก เกษตรกรควรรดให้น้ำ รोजนเห็นดอกชัดเจนและเพียงพอแล้วจึงค่อยให้น้ำ โดยให้น้ำในปริมาณที่น้อยก่อนแล้วจึงค่อยเพิ่มปริมาณขึ้น ส่วนในบางช่วงอาจมีฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง โดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมในระยะแรก หรือในช่วงที่ด้านหน้าของคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนผ่าน เกษตรกรควรผูกยึดและค้ำยันกิ่งและลำต้นของไม้ผลให้แข็งแรง เพื่อป้องกันกิ่งฉีกหักและลำต้นโค่นล้ม ต่อจากนั้นอุณหภูมิจะลดลง เกษตรกรควรคลุมดินด้วยวัสดุสีก่อน เพื่อรักษาอุณหภูมิดินและรักษาความชื้นภายในดิน ส่วนในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงมีกำลังอ่อนลง หรือในระยะปลายฤดูหนาว จะมีหมอกในตอนเช้ากับหมอกหนาในบางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อรา โดยเฉพาะราดำในมะม่วง หากอยู่ในระยะออกดอก จะทำให้การติดผลลดลง ถ้าเป็นที่ใบจะทำให้สังเคราะห์แสงได้น้อยลง ถ้าพบโรคดังกล่าว เกษตรกรควรฉีดพ่นด้วยน้ำบริเวณใบและช่อดอกก็จะช่วยลดการระบาดของโรคดังกล่าวแต่ไม่ควรฉีดน้ำแรงเกินไป เพราะจะทำให้ช่อดอกช้ำการติดผลลดลง

ส่วนภาคใต้ระยะนี้จะเป็นช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุมดังกล่าวจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางภาคใต้ฝั่งตะวันตกกับมีฝนตกหนักได้บางพื้นที่ โดยเฉพาะในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง และร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านมีกำลังแรง หรือมีหย่อมความกดอากาศต่ำเคลื่อนตัวเข้ามาสู่ภาคใต้ฝั่งตะวันออกทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากได้ เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยขุดลอกคูคลองและทำทางระบายน้ำออกจากพื้นที่เพาะปลูก รวมทั้งขุดลอกสันดอนปากแม่น้ำ ทำให้น้ำสามารถระบายได้สะดวก ป้องกันน้ำเอ่อล้นเข้าท่วมสวนผลไม้ สำหรับในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรครากเน่าโคนเน่า โรคใบติดในทุเรียน และโรคราสีชมพูในลองกอง เป็นต้น โดยดูแลสวนให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงแดดส่องได้ทั่วถึง เพื่อลดความชื้นสะสมภายในบริเวณสวน ส่วนไม้ผลที่อยู่ในระยะเจริญเติบโต ชาวสวนควรตัดแต่งกิ่งให้ทรงพุ่มโปร่ง แสงแดดส่องได้ทั่วถึง ป้องกันและลดความรุนแรงของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา นอกจากนี้สวนผลไม้ที่อยู่ในที่ลุ่ม เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้น้ำท่วมขังบริเวณโคนต้นไม้ผลนานเกิน 7 วัน เพราะจะทำให้รากขาดอากาศต้นพืชตายได้ สำหรับในระยะปลายฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลงโดยเริ่มจากทางตอนบนของภาคใต้ฝั่งตะวันออก เกษตรกรควรกักเก็บน้ำเอาไว้ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ ในสวนผลไม้ช่วงฤดูร้อน

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อกาแฟและยางพาราในช่วงฤดูหนาว

บริเวณประเทศไทยตอนบน เกษตรกรที่ปลูกกาแฟ ระยะนี้ปริมาณและการกระจายของฝนลดลง โดยเฉพาะในระยะต้นฤดูชาวสวนกาแฟควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืชทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้วยคุณภาพ รวมทั้งควรกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากต้นกาแฟ และเป็นการตัดวงจรชีวิตของโรคและศัตรูพืช ตลอดจนควรตัดแต่งกิ่ง โดยเฉพาะกิ่งแขนง หรือกิ่งกระโดง เนื่องจากในช่วงฤดูฝนที่ผ่านมากิ่งดังกล่าวจะมีจำนวนมาก และจะแย่งธาตุอาหารและน้ำจากต้นกาแฟ ทำให้ต้นเจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่ ส่งผลให้ผลผลิตลดลงได้ รวมทั้งควรตัดแต่งกิ่งที่ไม่สมบูรณ์ กิ่งที่มีสภาพเสื่อมโทรมเนื่องจากการให้ผลผลิตมานาน และเก็บกวาดกิ่งและใบที่ถูกตัด ตลอดจนส่วนของพืชที่เป็นโรคหรือศัตรูพืชทำลายไปกำจัด โดยเผาหรือฝังให้ลึก นอกแปลงปลูกเพื่อไม่ให้แหล่งสะสมของเชื้อโรคและศัตรูพืช สำหรับในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ส่งผลต่อการผลิตดอกออกผล นอกจากนี้ควรคลุมดินบริเวณโคนต้นกาแฟ ด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ใบไม้ และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณหน้าดิน รักษาความชื้นภายในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน แต่ไม่ควรคลุมดินบริเวณโคนต้นกาแฟจนเกินไปเพราะอาจทำให้โรคและศัตรูพืชลุกลามจากวัสดุที่คลุมดินมาสู่ต้นกาแฟได้

สำหรับภาคใต้จะมีฝนตกชุก เกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคราสนิม และโรครากขาว เป็นต้น เกษตรกรควรหมั่นสังเกตหากพบโรคดังกล่าวควรรีบจัดการก่อนจะระบาดไปสู่ต้นอื่นๆ

ส่วนผู้ที่ปลูกยางพาราบริเวณประเทศไทยตอนบน ในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้ง และในบางช่วงจะมีลมแรง เกษตรกรควรระวังและป้องกันอัคคีภัย โดยทำแนวกันไฟรอบสวนยาง และโรงเก็บผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งหลีกเลี่ยงการจุดไฟในบริเวณสวน หากมีความจำเป็นต้องจุดไฟควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันไฟลุกลามจนกลายเป็นอัคคีภัย อนึ่ง ในช่วงที่ยางพาราแตกใบอ่อนหากมีฝนตกในระยะนี้ เกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อราไว้ด้วย

สำหรับทางภาคใต้จะเป็นช่วงฤดูฝน โดยทางฝั่งตะวันออกจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางฝั่งตะวันตก ฝนที่ตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคใบยางร่วง โรคหน้ากรีดยาง และโรคราสีชมพู เป็นต้น โดยดูแลสวนยางพาราให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก เพื่อลดความชื้นสะสมภายในสวน ป้องกันและลดความรุนแรงของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา รวมทั้งกำจัดวัชพืชในสวนยางให้โล่งเตียน เพื่อป้องกันการแย่งธาตุอาหารจากต้นยางพาราที่ปลูก และทำให้บริเวณสวนไม่อับชื้นจนเป็นแหล่งสะสมของโรค โดยเฉพาะโรคที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโธรา ซึ่งมีระบาดในช่วงฤดูฝนที่มีความชื้นสูง ทำให้ต้นยางเสียหาย ผลผลิตลดลง สำหรับในบางช่วงที่มีฝนตกหนักมากหรือฝนตกหนักติดต่อกันอาจเกิดสภาวะน้ำท่วม โดยเฉพาะสวนยางพาราที่อยู่ในที่ลุ่ม เกษตรกรควรระบายน้ำออกจากสวนอย่าให้ น้ำขังในแปลงปลูกยางพาราเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้รากพืชเน่าต้นตายได้ และควรหมั่นสังเกตหากพบต้นที่เป็นโรค ควรรีบรักษาไม่ควรปล่อยทิ้งไว้เพราะอาจทำให้เชื้อโรคลุกลามไปยังต้นอื่นๆได้

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผักในช่วงฤดูหนาว

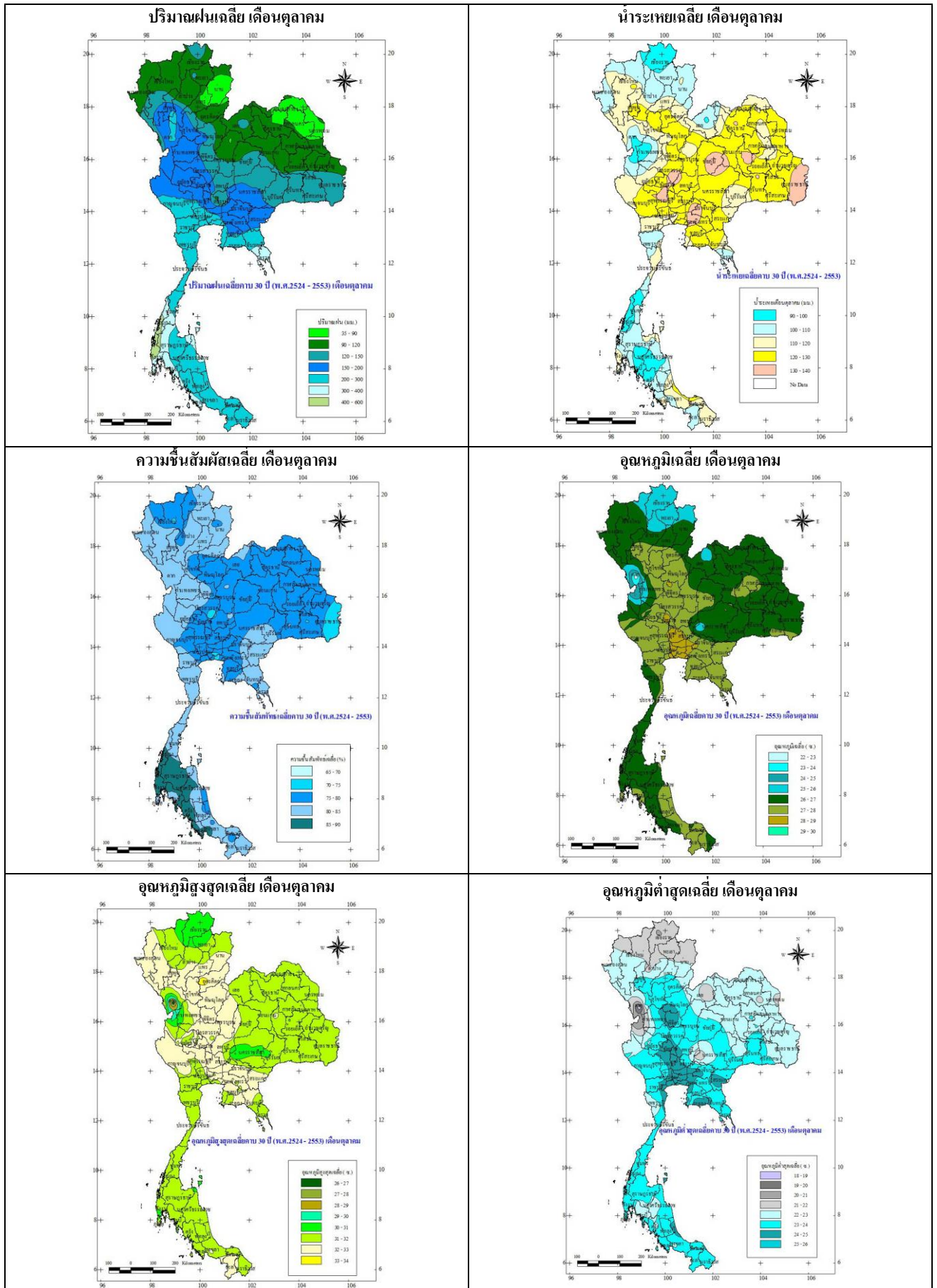
ในช่วงฤดูหนาว ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง โดยเฉพาะในช่วงต้นฤดู เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน ในพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผักต่างๆ ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืช เช่น ใบอ่อนและยอดอ่อน เป็นต้น ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ สำหรับความชื้นในดินยังคงมีอยู่ ซึ่งทำให้วัชพืชต่างๆจะเจริญเติบโตได้ดี เกษตรกรควรกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากพืชที่ปลูก และเป็นการตัดวงจรชีวิตของโรคและศัตรูพืช เนื่องจากโรคและศัตรูพืชจากบางชนิดสามารถเจริญเติบโตได้ในวัชพืช สำหรับสภาพอากาศที่แห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ ส่วนในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมหรือมีคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนเข้ามาสู่ประเทศไทยในระยะแรกจะมีฝนฟ้าคะนอง ผลผลิตทางการเกษตรที่แก่ดีแล้ว เกษตรกรควรรีบเก็บเกี่ยวก่อนฝนฟ้าคะนอง และในช่วงที่มีฝนฟ้าคะนองเกษตรกรไม่ควรตากผลผลิตทางการเกษตรไว้กลางแจ้ง เพราะอาจเปียกชื้นเสียหายได้ หากผลผลิตที่เก็บเกี่ยวมาแล้วเปียกชื้น เกษตรกรควรลดความชื้นก่อนนำเข้าโรงเก็บ เพื่อป้องกันผลผลิตเน่าในโรงเก็บ ต่อจากนั้นอุณหภูมิจะลดลง โดยบริเวณที่อกเขาและยอดดอยจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด ซึ่งอาจเกิดน้ำค้างแข็งได้บางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับพืชผลทางการเกษตร โดยหลีกเลี่ยงการให้น้ำพืชอย่างเต็มที่ในช่วงเย็น เนื่องจากเมื่อเกิดสภาวะน้ำค้างแข็งในตอนกลางคืน อาจทำให้ท่อลำเลียงน้ำของพืชเสียหาย นอกจากนี้ควรคลุมดินบริเวณแปลงปลูกพืช และโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีสีเข้ม เพื่อรักษาอุณหภูมิดิน และลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดิน ส่วนในระยะที่บริเวณความกดอากาศสูงอ่อนกำลัง โดยเฉพาะในช่วงปลายฤดูหนาว จะมีหมอกและน้ำค้าง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคราน้ำค้าง และโรคราแป้ง เป็นต้น ซึ่งจะทำให้พืชเสียหาย ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพได้ สำหรับผลผลิตทางการเกษตรที่เก็บเกี่ยวมาแล้ว เกษตรกรไม่ควรตากไว้กลางแจ้งข้ามคืน เพราะอาจเปียกชื้นเสียหายเนื่องจากหมอกและน้ำค้างได้ ส่วนในบางพื้นที่ปริมาณน้ำในดินอาจลดลง จนไม่เพียงพอกับความต้องการของพืช เกษตรกรควรดูแลให้น้ำแก่พืชอย่างเพียงพอเหมาะสม หากพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ โดยเฉพาะในช่วงที่พืชอยู่ในระยะผลิติดอกออกผลซึ่งเป็นช่วงที่พืชต้องการน้ำมากกว่าระยะอื่นๆ ถ้าพืชขาดน้ำจะทำให้สูญเสียผลผลิตโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้ เกษตรกรควรวางแผนการให้น้ำให้เหมาะสม และให้น้ำพืชอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางด้านการเกษตรในช่วงแล้งเนื่องจากระยะต่อไปจะเป็นช่วงแล้ง(ฤดูร้อน) เกษตรกรควรมีการวางแผนการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศในแต่ละภูมิภาค เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต และลดความเสี่ยงจากผลกระทบต่างๆลงได้

สำหรับทางภาคใต้ จะเป็นช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นด้านรับลมจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางฝั่งตะวันตกกับจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ เกษตรกรจึงควรดูแลระบบระบายน้ำในพื้นที่เพาะปลูกให้มีประสิทธิภาพ โดยขุดลอกคูคลองระบายน้ำอย่าให้ต้นเขินและติดขัด น้ำไหลได้สะดวก เพื่อป้องกันน้ำขังในแปลงปลูกพืชนานทำให้รากพืชเน่า ต้นพืชตายได้ และในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา โดยดูแลแปลงปลูกให้โปร่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงแดดส่องได้ทั่วถึง เพื่อลดความชื้นสะสมภายในพื้นที่เพาะปลูก ป้องกันและลดความรุนแรงของโรคเชื้อรา

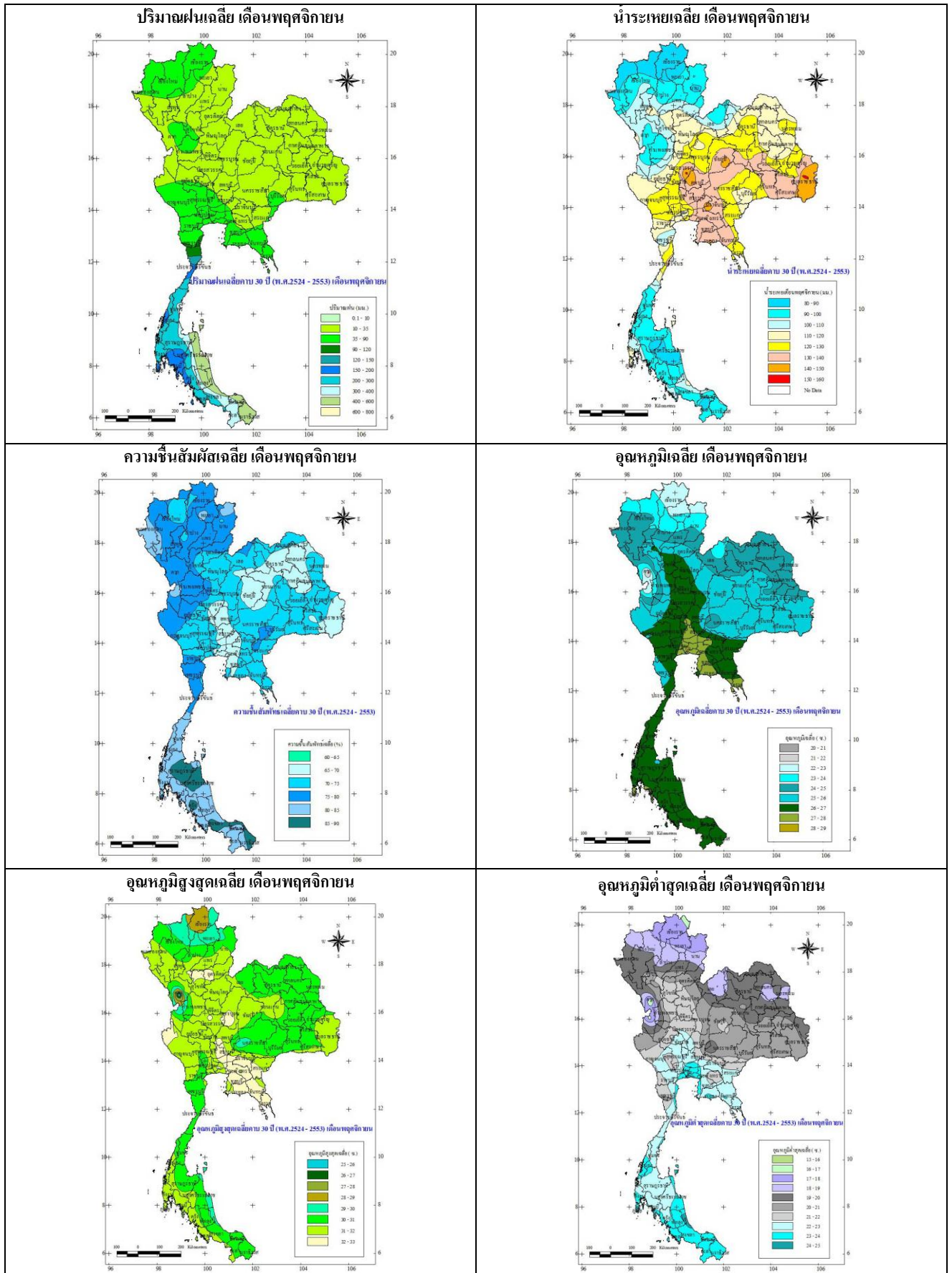
สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อข้าวนาปีในช่วงฤดูหนาว

สำหรับในช่วงฤดูหนาว ข้าวนาปีจะอยู่ในระยะออกรวงถึงเก็บเกี่ยว โดยในระยะต้นฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนลดลง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน โดยเฉพาะหนอนกระทู้คอรวงหรือหนอนกระทู้ควายพระอินทร์ ซึ่งมีระบาดในพื้นที่ซึ่งมีน้ำท่วมและหลังจากน้ำลด พอดันข้าวออกรวงก็จะเกิดการระบาดของหนอนดังกล่าว โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ข้าวใกล้ เก็บเกี่ยว หนอนดังกล่าวจะซ่อนตัวตามกอหญ้าและโคนต้นข้าวในตอนกลางวัน และจะออกมากัดกินต้นข้าวในตอนกลางคืนทำให้ต้นข้าวเสียหาย ผลผลิตลดลง และด้วยคุณภาพ เกษตรกรควรหมั่นสำรวจหากพบศัตรูพืชดังกล่าวควรรีบกำจัด และอนุรักษ์สัตว์ซึ่งเป็นศัตรูธรรมชาติ ของหนอนชนิดนี้ ซึ่งได้แก่ นก เป็ด ไก่ คางคก กบ และสัตว์เลื้อยคลานต่างๆ สำหรับเกษตรกรที่ต้องการปลูกข้าวนาปีไม่ควรปลูกในช่วงต้นฤดูหนาว เนื่องจากในช่วงเวลาที่ปลูกดังกล่าวต้นข้าวจะตั้งท้องและออกรวงตรงกับช่วงที่มีอากาศที่หนาวเย็น ทำให้ข้าวเกิดการกระทบหนาว ส่งผลให้ข้าวผลิดอกออกผลลดลง ผลผลิตลดลง และด้วยคุณภาพ ประกอบกับในช่วงฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนจะมีน้อยสภาพอากาศค่อนข้างแห้ง ดังนั้นเกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรต่างๆ ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นข้าวทำให้ต้นข้าวชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้วยคุณภาพ โดยเฉพาะเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นข้าว และเพลี้ยดังกล่าวยังเป็นพาหะนำโรคใบไหม้หรือโรคจุดไหม้ต้นข้าวด้วย ดังนั้นชาวนาจึงควรเลื่อนเวลาปลูกออกไปประมาณต้นเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นระยะที่มีความเสี่ยงต่อข้าวกระทบหนาวน้อยลง อนึ่ง ในช่วงต้นฤดูหนาว ความชื้นภายในดินยังคงมีอยู่ วัชพืชต่างๆ เช่น ข้าวป่า ข้าวนก หญ้าไซ หญ้าแดง และหญ้าชันกาด เป็นต้น จะเจริญเติบโตได้ดี ชาวนาควรกำจัดวัชพืช รอบๆ แปลงนา เพื่อไม่ให้กลายเป็นแหล่งอาศัยหลบซ่อนของโรคและศัตรูพืช เนื่องจากโรคและศัตรูพืชบางชนิดสามารถเจริญเติบโตในวัชพืชในบางช่วงชีวิต รวมทั้งควรอนุรักษ์ ศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืช เช่น แมลงปอ แมงมุม ผีเสื้อ แมลงผู้ตัวห้ำ และตัวเบียน เป็นต้น รวมทั้งสัตว์น้ำต่างๆ เช่น กบ เขียด และปลา เป็นต้น เพื่อช่วยกำจัดศัตรูพืชตามธรรมชาติในแปลงนา

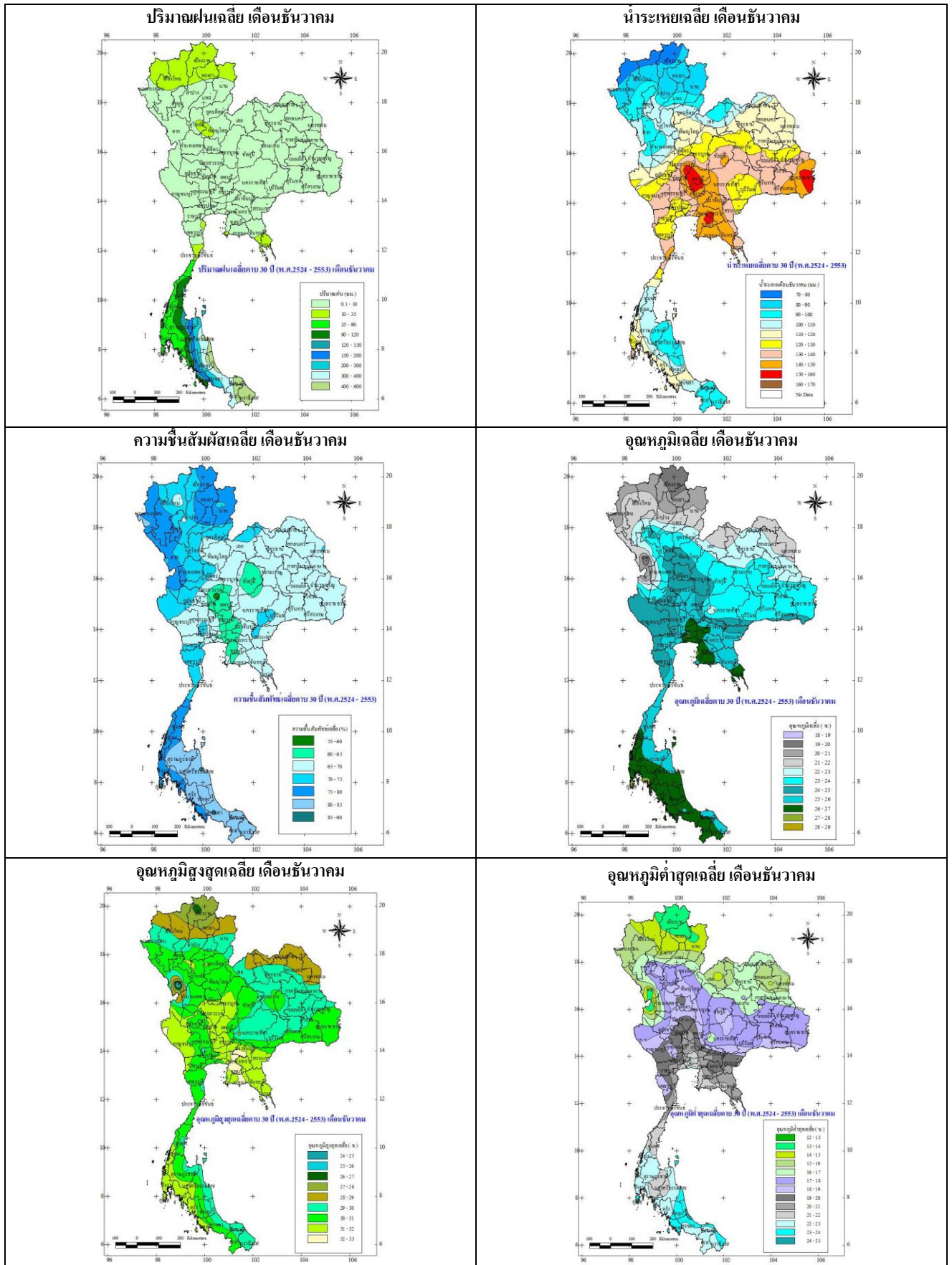
เดือนตุลาคม

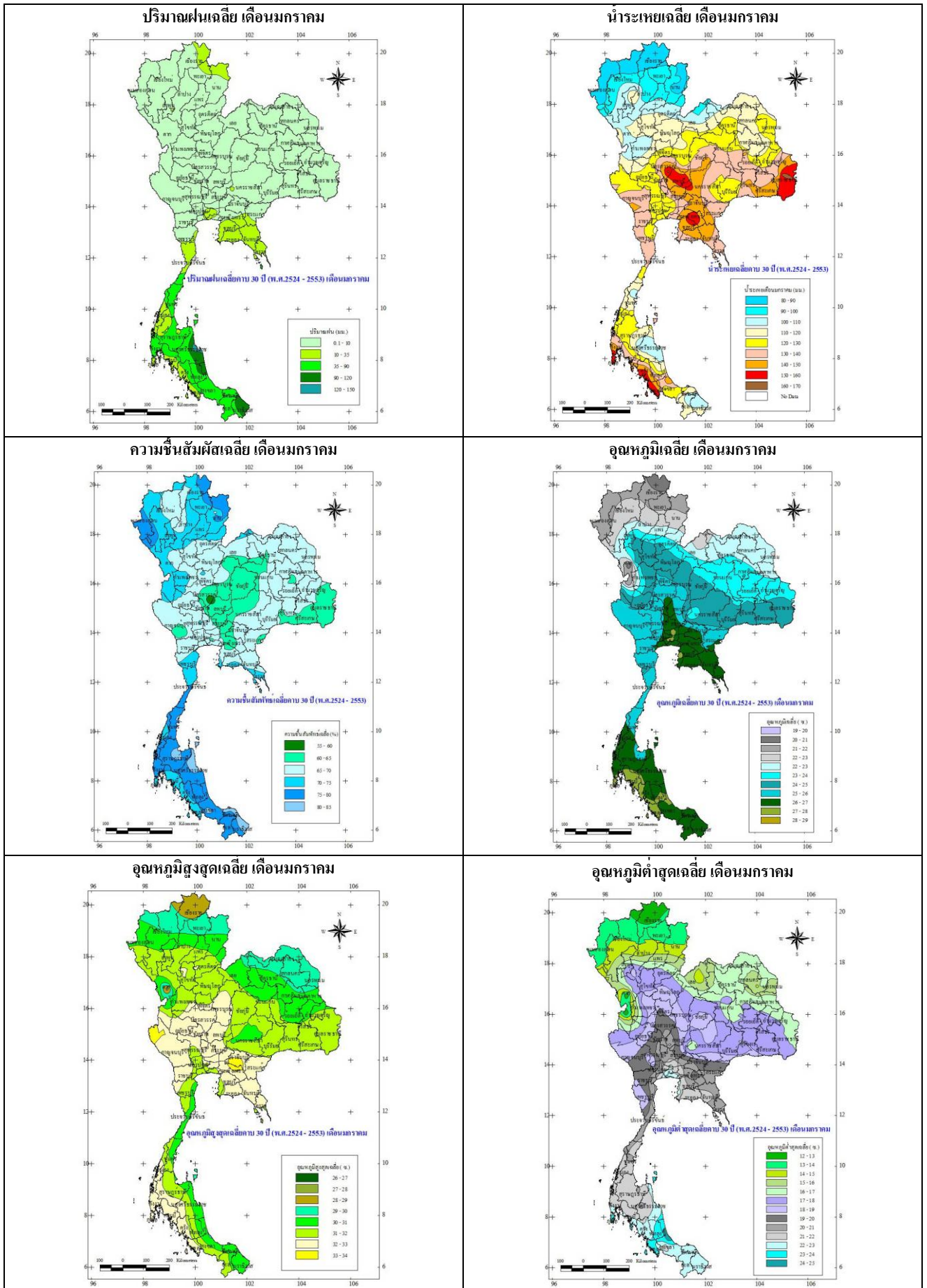
เดือนพฤศจิกายน

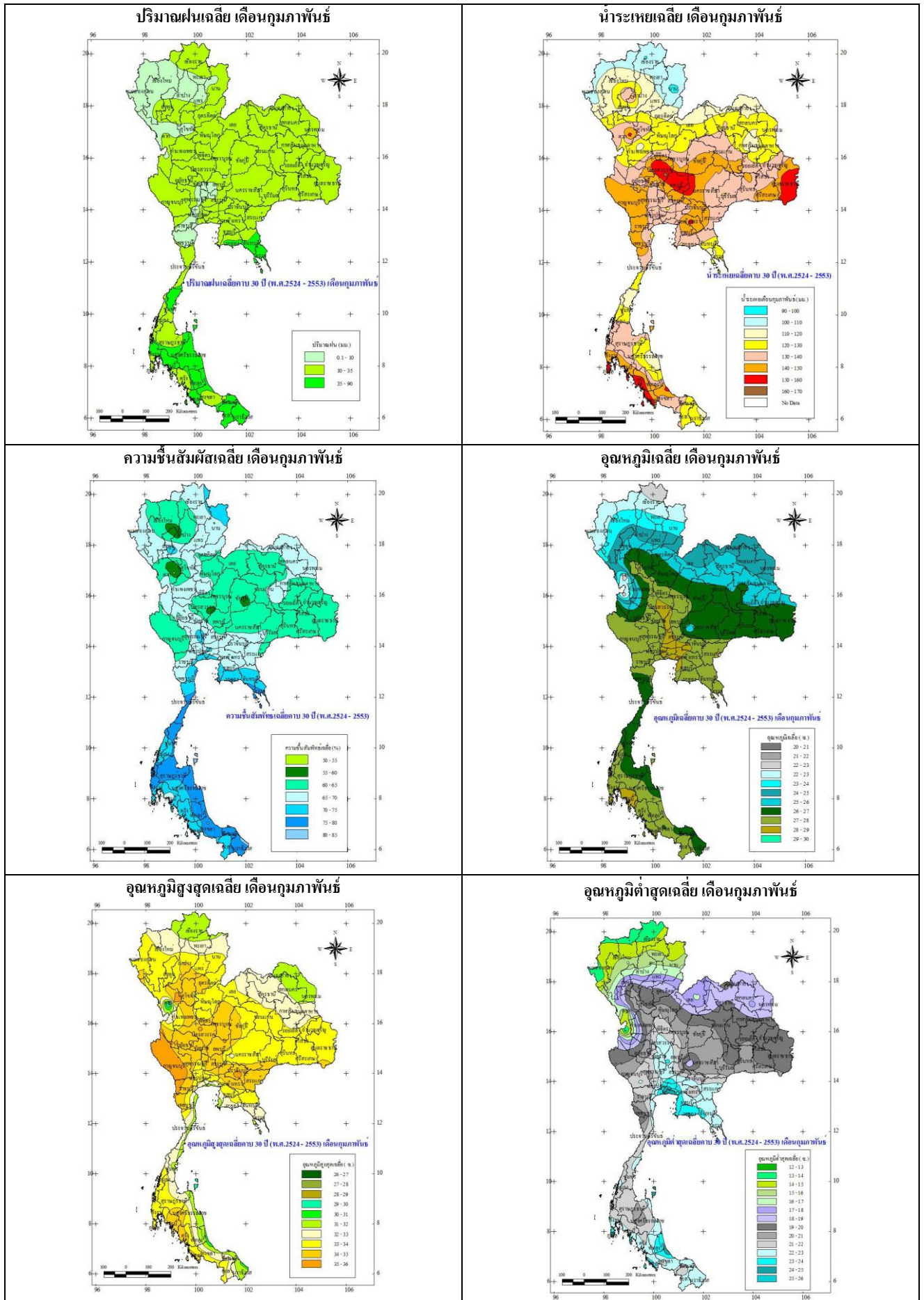
เดือนธันวาคม

เดือนมกราคม

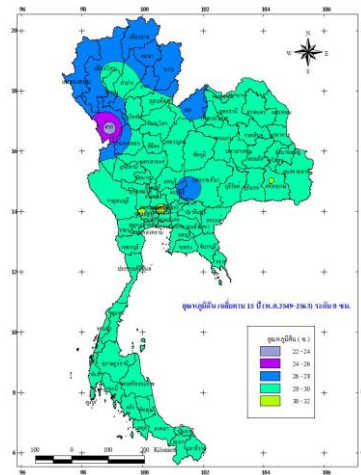

เดือนกุมภาพันธ์

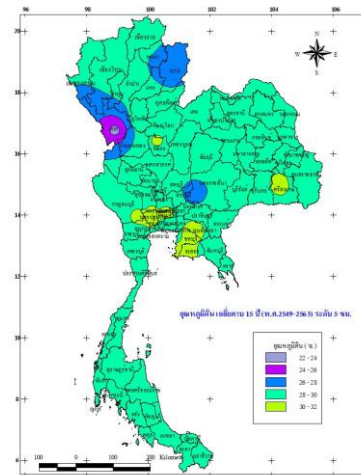

อุณหภูมิดินเฉลี่ย 15 ปี

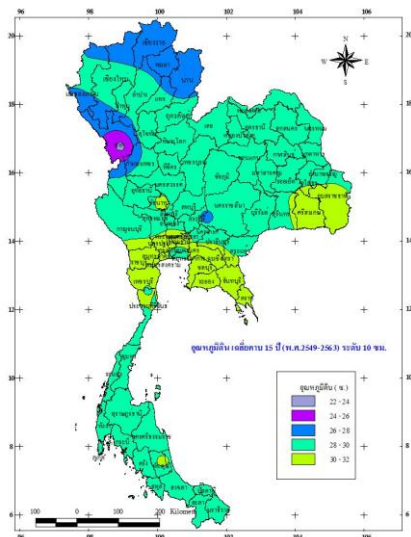
อุณหภูมิดินที่0ซม.

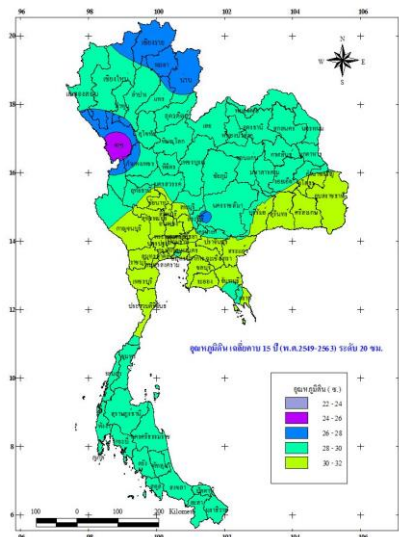
อุณหภูมิดินที่5ซม.

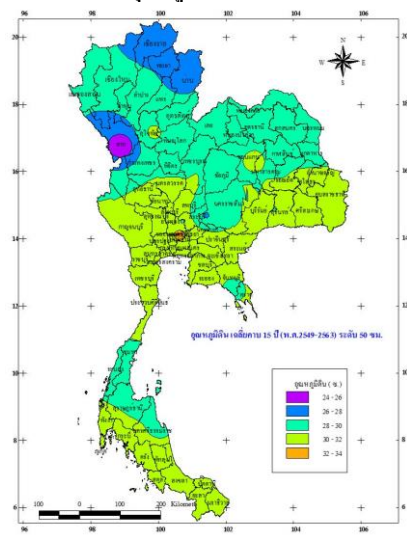
อุณหภูมิดินที่10ซม.

อุณหภูมิดินที่20ซม.

อุณหภูมิดินที่50ซม.

อุณหภูมิดินที่100ซม.

